

**YANGI O'ZBEKISTONDA MADANIYAT SIYOSATINI BOSHQARISH
VA SOHAGA QARATILAYOTGAN CHORA TADBIRLAR**

Pardaboyeva Sojida Bolbek qizi

O'zbekiston davlat san'at madaniyat instituti Nukus filiali

“Madaniyat va san'at muassalarini tashkil etish hamda boshqarish”

yo'nalishi 2- kurs talabasi

Ilmiy rahbar: Saparbaeva Gulshira Abatbaevna

O'zbekiston davlat san'at madaniyat instituti Nukus filiali

“Madaniyat faoliyati” kafedrasi mudiri, dotsent

Annotatsiya: Madaniyat millatning o'tmishi, buguni va ertasidan so'zlovchi, uni dunyoga tanituvchi vositadir. Ushbu maqolada Yangilanayotgan O'zbekistonda madaniyat va san'at sohasiga qaratilayotgan e'tibor, madaniyat siyosatini boshqarishning tashkiliy huquqiy asoslari haqida so'z yuritilgan.

Kalit so'zlar: Madaniyat, Yangi O'zbekiston, rivojlanish, chora-tadbirlar, Taraqqiyot strategyasi, madaniy faoliyat.

KIRISH

Xalqimizning rivojlanish darajasi, avvalo, milliy madaniyatimizga qarab baholanadi. Shu ma'noda, madaniyat bu - xalqimiz, jamiyatimiz qiyofasidir. Biz O'zbekistonning yangi qiyofasini yaratishga kirishgan ekanmiz, buni, avvalo, milliy madaniyatimizni rivojlantirishdan boshlashimiz lozim.

Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston Respublikasi Prezidenti har bir millatning o'tmishi, buguni va kelajagidan so'zlovchi vosita bu - madaniyatidir. Xalqimiz o'zining boy madaniyati va san'ati bilan bugungi kunda dunyo hamjamiyatida o'ziga xos o'rin egallab kelmoqda.

Yangilanayotgan O'zbekistonda e'tibor qaratilayotgan muhim sohalardan biri ham aynan madaniyat va san'at sohasidir. Madaniyat va san'at mamlakatning, millatning yuzi, ko'rki hisoblanadi. Har bir xalq o'z milliy madaniyati, urf-odati o'z shakl shamoiliga egaligi bilan alohida ajralib turadi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

O'zbek xalqining faqat o'zigagina xos boy madaniy merosi borki, u o'z jozibasi bilan kurrai zamin ahlini o'ziga rom etib kelmoqda. Bu jahoniy e'tirof davlatimiz rahbari tomonidan soha taraqqiyotiga qaratilayotgan katta e'tibor, g'amxo'rlikning mevasi desak yanglishmagan bo'lamiz.

Jumladan, sohani yanada rivojlantirish va takomillashtirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 26-avgustda "O'zbekiston Respublikasi madaniyat va san'at sohasini innovatsion rivojlantirish to'g'risida"gi PQ-

3920-sonli qarori, 2018-yil 28-noyabrda "O'zbekiston Respublikasida milliy madaniyatni yanada rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ-4038-sonli qarori, 2020-yil 26-mayda "Madaniyat va san'at sohasining jamiyat hayotidagi o'rni va ta'sirini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6000-sonli farmonlari [3: 470-478] qabul qilindi. Shu bilan birgalikda 2021-yil 9-dekabrda "Madaniyat va san'atni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-36-sonli [4: www.lex.uz] hamda 2022-yil 2-fevralda "Madaniyat va san'at sohasini yanada rivojlantirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-112-sonli [5:1] qarorlarida ham sohaga oid dolzarb masalalar belgilangan bo'lib, ularni amalga oshirishda soha mutasaddilariga juda katta vazifalar yuklatilgan. Madaniyat va san'at sohasida juda ko'p yillar davomida mehnat qilgan fidoyi insonlardan biri bo'lgan siyosiy fanlar nomzodi, professor Azamat Haydarov "Har bir vazifada juda katta ezgulik va ulug' maqsadlar mujassam" [6:5] ligini alohida ta'kidlagan.

Qonunchilik palatasi tomonidan qabul qilingan, 2021-yil 6-yanvarda Senat tomonidan ma'qullangan "Madaniy faoliyat va madaniyat tashkilotlari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuni madaniy faoliyatni, madaniyat tashkilotlari faoliyati sohasidagi munosabatlarni tartibga solish, ijodkorni, ijodiy jamoani, ijodiy faoliyatni qo'llab-quvvatlash borasida ham nihoyatda ahamiyatlidir. Yurtimizda madaniy-ommaviy tadbirlar konsert-tomosha faoliyati xalq ijodiyoti, xalq o'yinlari, madaniyat markazlari faoliyati, milliy madaniy markazlar, madaniy faoliyat sohasida hamkorlik aloqalarini mustahkamlash madaniyat obyektlarini va san'at asarlarini ommalashtirish, olis hududlarda madaniyatni rivojlantirish, madaniyat xodimlarini ijtimoiy himoya qilish borasidagi dasturilamal hisoblanadi.

Sohaga hamda soha vakillariga qaratilayotgan yuksak e'tibor namunasi sifatida 15-aprel sanasini aynan "Madaniyat xodimlari kuni" etib belgilanishida ham ko'rishimiz mumkin.

Ushbu quvonchli kun arafasida Madaniyat vazirligi tashabbusi bilan Toshkent viloyatining Ohangaron tumani ma'rifiy markazi - Nurobod qo'rg'onida "San'atkorlar bog'i" tashkil etilishi to'yga to'yonadek bo'ldi, desak, mubolag'a emas. Avval hech kuzatilmagan bu voqelik soha xodimlarini benihoya mamnun etti.[7:6]

Ushbu tarixiy voqelik, soha xodimlari tomonidan mamnuniyat bilan qarshilandi hamda quvontirdi. O'z vazifalarini yanada sidqidildan ado etishlarida turtki bo'ldi desak, yanglishmaymiz.

Yuqorida ta'kidlab o'tilgan, "Madaniyat va san'at sohasini yanada rivojlantirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-112-sonli Prezident qarori yoshlarni madaniyat markazlariga jalb etish, tanlovlar, festivallar o'tkazish, iqtidorli yoshlarni aniqlash, ijodkor yoshlarni qo'llab-quvvatlash, aholi, ayniqsa, olis hududlarda istiqomat qiladigan fuqarolarga madaniy dam olish xizmatlari ko'rsatish darajasini

oshirish, respublikaning barcha hududlarida teatr, sirk va boshqa turdagi ommaviy-madaniy va konsert-tomosha tadbirlarini tizimli ravishda yo'lga qo'yish, madaniyat va san'at sohasida iste'dodli yosh ijodkorlarni izlab topish va qo'llab-quvvatlash, ta'lim muassasalarini milliy cholg'ular musiqa darsliklari, notalar to'plamlari va o'quv-metodik adabiyotlar bilan ta'minlashning yaxlit tizimini yaratish, musiqa fani uchun ajratilgan o'quv soatlari doirasida "Hayotimga hamrohdir cholg'u" shiori ostida cholg'u ijrochiligi dars mashg'ulotlari yo'lga qo'yilishi, o'quvchilarning darsdan tashqari vaqtlarini mazmunli tashkil etish maqsadida ularning qiziqishlariga ko'ra milliy musiqa cholg'ularida kuy ijro etish mahorati, tasviriy va amaliy san'at, hunarmandchilik yo'nalishlarida amaliy to'garaklar tashkil etilishi kabi bir qator vazifalar maqsad qilingan.

Yurtimizda madaniyat va san'at ravnaqi yo'lida amalga oshirilayotgan ishlar Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida aks etgan ma'naviy taraqqiyotni ta'minlash va sohani yangi bosqichga olib chiqishga qaratilgan ustuvor chora-tadbirlarga nihoyatda hamohangdir. Mazkur islohotlar ezgulik va insonparvarlik tamoyiliga asoslangan "Harakatlar strategiyasidan - Taraqqiyot strategiyasi sari" g'oyasining hayotiy ro'yobiga, "Yangi O'zbekiston - ma'rifatli jamiyat" konsepsiyasini amalga oshirishga hissa qo'shadi deb ayta olamiz. Har bir millat o'z madaniyat va san'atining qudrati bilan jahon tamaddunidan mustahkam joy egallaydi. Aynan mazkur soha taraqqiyoti mamlakatning kuch va salohiyatini, xalqning qadr qimmatini, dunyodagi obro'-e'tibori hamda maqomini namoyon etuvchi muhim omillardan biri sanaladi.

XULOSA

Hozirda yangi ishlab chiqilgan "Taraqqiyot strategiyasi" da ham ma'naviy-ma'rifiy sohaga alohida bo'lim ajratilishi va uning ichiga 2022 - 2026-yillar mobaynida madaniyat va san'at sohasida amalga oshiriladigan ishlar rejasini kiritilishi bu ham sohaga qaratilgan yuksak e'tibor namunasidir.

Biz uchun ma'naviyat - insonlar o'rtasidagi o'zaro ishonch, hurmat va e'tibor, xalq va davlat kelajagini birgalikda qurish yo'lidagi ezgu intilishlar, ibratli fazilatlar majmuasidir. Boshqacha aytganda, ma'naviyat - jamiyatdagi barcha siyosiy-ijtimoiy munosabatlarning mazmuni va sifatini belgilaydigan poydevordir.

Bugungi kunda sohaga qaratilayotgan yuksak e'tibor va g'amxo'rlik namunasini yuqorida bir qator misollar bilan keltirib o'ttik. Bu kabi sohani rivojlantirishga doir chora-tadbirlar hamda yuksak e'tibor va imzolangan farmon, qarorlarning ijrosini ta'minlash doirasida keng qamrovli ishlar amalga oshirilmoqda. Davlatimiz rahbari tomonidan sohaga qaratilayotgan g'amxo'rlik va imkoniyatlar yaqin kelajakda tub o'zgarishlarga olib keladi va o'z samarasini ko'rsatadi desak xato bo'lmaydi.

Bunday yuksak e'tibor hamda ishonchni his qilgan holda biz kabi yosh yetishib chiqadigan mutaxassislar hamda soha xodimlari ham yanada shijoat bilan ishlashi,

madaniyat va san'at sohasi ravnaqiga bor kuch va salohiyatini safarbar etishi lozimdir. Shunday ekan, Muhtaram Prezidentimiz ta'kidlaganlaridek, "Yangi O'zbekiston jahon maydonida kuchli, salohiyatli, munosib obro'-e'tiborga ega bo'lgan, har tomonlama obod va farovon mamlakatga aylanadi"

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh. Yangi O'zbekiston demokratik o'zgarishlar, keng imkoniyatlar va amaliy ishlar mamlakatiga aylanmoqda. - Toshkent: 2021. O'qituvchi. B. 184.
2. To'ychiyeva S. Madaniyat va san'atimiz rivojida zarsahifalar // Yangi O'zbekiston gazetasi. - Toshkent: 2022. - B. 6.
3. Haydarov A. Madaniyat – milliy yuksalish poydevori. - Toshkent : Oltin meros press. 2021. - B. 478.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Madaniyat va san'at sohasini yanada rivojlantirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" gi PQ-112-sonli qarori .